УзССР Давлат китоб [illegible]
Гос. книжн[illegible]

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ♦ TOŞKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1995 йил 29 март, чоршанба • № 25 (10.701) • Эркин нархда сотилади

ЭЛ ИШОНЧИ–ОЛИЙ МУКОФОТ

Умумхалқ Референдумининг дастлабки якунлариёқ халқимизнинг буюк келажак сари Президентимиз раҳбарлигида олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотлар истиқболига қатъий ишончини яна бир карра намойиш этди. Мамлакатимиз оммавий ахборот воситалари вакилларидан бир гуруҳи 27 март куни Президент Ислом Каримов билан учрашиб, давлатимиз раҳбарининг ўтказилган бу муҳим сиёсий тадбирнинг дастлабки натижалари хусусидаги фикр-мулоҳазалари билан қизиқдилар.

— Ҳар бир инсон ҳаётида унутилмас воқеалар бўлади,-деди Президент Ислом Каримов журналистлар саволларига жавоб берар экан. — Бундай дақиқаларда инсон ўтган умрига, қилган ишларига яна бир карра назар солади. Умрини қандай кечираётганига, эзгу ишлари қай даражада амалга ошганига баҳо беради. Куни кеча ўтган Референдум мени инсон сифатида шундай ҳаяжонга солди. Кечган умримга, қилинган ишларга яна бир карра назар солишимга имкон яратди.

Ҳар бир йигит-қиз дунёга келгани, камолотга етгани учун ўз ота-онасидан миннатдор бўлиши табиий. Мен ҳам мустақил давлат — Ўзбекистон раҳбари сифатида шу қадар олижаноб халқ фарзанди эканимдан чексиз ифтихор туйдим. Шу муқаддас заминда туғилганим, шу халқ ақл-заковатидан куч олганим учун яратганга шукроналар, элимга раҳматлар айтаман.

Оллоҳдан тилагим — шу азиз халқимнинг эзгу орзуларини рўёбга чиқариш, унинг буюк ишончини оқлаш йўлида менга мадад берсин. Барчамизни шу тилакларни амалга ошириш борасидаги ишларимизда яратганнинг ўзи қўлласин.

Референдум чоғида билдирилган ишонч нафақат давлат раҳбарига, балки халқимизнинг кечирилган мураккаб кунлар ниҳоясида ёруғ келажакка, ўтказилаётган ислоҳотларнинг натижаларига ишончи ҳам демакдир. Қўйилган мустаҳкам пойдеворда мустақил Ўзбекистон аталмиш муҳташам бинони яратишимизга, унда инсонларнинг бахтиёр турмуш кечиришини таъминлашимизга ишончим комил.

Бундан буён ҳам жамиятимизнинг эҳтиёжманд қатламлари — болалар, талабалар, нафақахўрлар, ногиронлар давлат ҳимоясида бўлади. Биз шу сиёсатни давом эттирибгина қолмай, эҳтиёжманд оилаларнинг давлатдан оладиган нафақалари ҳажмини оширишни ҳам кўриб чиқмоқдамиз. Қилган ишларимиз ҳозир шунга имкониятлар яратмоқда.

Бор умримни халқим хизматига сарфлашга, она Ватанимиз равнақи йўлида бутун куч-ғайратимни бахшида этишга тайёрман. Сўзим сўнгида мени қўллаб овоз берган барча юртдошларимизга миннатдорлик билдираман.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ РЕФЕРЕНДУМИНИ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ КОМИССИЯНИНГ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг «Ўзбекистон Республикаси Референдумини ўтказиш тўғрисида»ги 1995 йил 24 февралдаги қарорига мувофиқ, шу йил 26 мартда умумхалқ Референдуми бўлиб, унга Ўзбекистон Республикаси Президентининг ваколатлари муддатини узайтириш масаласи қўйилди.

Референдумда овоз беришда 11244724 нафар одам, яъни овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган Ўзбекистон фуқароларининг аксарият кўпчилиги қатнашди. Дастлабки маълумотларга кўра, мамлакат фуқароларининг мутлақ кўпчилиги Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг ваколатлари муддатини 1997 йилдан 2000 йилгача узайтиришни ёқлаб чиқди.

Референдумнинг узил-кесил якунлари яқин кунлар ичида чиқарилади ва Ўзбекистон Республикасининг барча оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади.

ЯКДИЛ ЭЪТИРОФ

ЁШ мустақил республикамиз тарихи яна бир унутилмас воқеа мазмуни билан бойиди. Унинг зарварақларига 1995 йилнинг 26 марти Президент ваколатини узайтиришга халқимиз тўла хоҳиш иродасини билдирган кун сифатида зарҳал ҳарфлар билан ёзилажак.

Дарҳақиқат, бу сана юртбошимизнинг Узбекистонни дунёга танитиш, республикани равнақ топтириш борасидаги катта меҳнати ва сиёсий тажрибасига меҳнаткашлар хурмати ҳамда эҳтиромини алоҳида эътироф этган кун сифатида ёрқин из қолдирди. Буни вилоятимиз шаҳар ва туманларида юксак уюшқоқлик, ҳамжиҳатлик, мамлакатимизда барқарор топган тинчлик, осойишталик, хотиржамликка, Узбекистоннинг ижтимоий ва иқтисодий истиқболининг асосий тамойилларига садоқат руҳида ўтган сиёсий тадбир-умумхалқ реферундуми яққол кўрсатди.

Референдум барча худудларда тантанавор тус олди. Овоз бериш участкаларида қатор меҳнат ва уруш фахрийлари, ёшлар республикамизда Президент раҳбарлигида уч йил ичида эришилган ютуқларни таъкидлаганлари ҳолда бу муҳим ишларни охирига етказмоқ зарурлиги тўғрисидаги юрак сўзларини ҳам баён қилдилар. Умумхалқ овоз бериши оқилона сиёсат туфайли республикада турли миллатлар дўстлиги ва жипслиги намойишига ҳам айланди.

Қуйида вилоятимизнинг шаҳар ва туманларида ўтган умумхалқ референдуми ҳақидаги ахборотлар эътиборингизга ҳавола этилади.

ТАРИХИЙ ВОҚЕАГА АЙЛАНДИ

ЮҚОРИЧИРЧИҚ туманидаги 32 та овоз бериш участкаларининг ҳаммаси референдум олдидан кўргазмалар билан таъминланди. Овоз берувчиларни рўйхатга олиш билан боғлиқ тадбирлар ўз вақтида бажарилди.

Олиб борилган ташкилий ишлар самараси 26 март куни яққол кўринди. Тумандаги 23-овоз бериш участкасига қарашли маҳаллалар алоҳида фаоллик билан референдумда қатнашдилар.

— Халқимиз мустақил республикамизда инсонлар бахт-саодатини ўйлаб адолатпарвар сиёсат олиб бораётган юртбошимизни самимий қадрлаши, давлатимизнинг истиқболи билан боғлиқ тамойилларга ҳурмати бугун яна бир бор намоён этилди,— деди шу участкадаги «Дўстлик» маҳалласи қўмитаси раиси Мукаррам Исломова.— Референдум чинакам тарихий воқеага айланди. Участкаларга келаётганларнинг руҳи тетик, эртанги кунга ишончи катта. Ўз меҳнати билан юртимиз бойлигига — бойлик қўшиш иштиёқи қалбларида мужассам.

— Мен Президентимиз ваколатини узайтиришга бажонудил овоз бердим,— дейди Саксонота қишлоғида жойлашган 31-участка фахрийси Тулеген Нурумбетов,— неча йиллардан буён орзу қилиб келаётган табиий газга бу йил етишдик. Қишлоғимизда автобус қатнови йўлга қўйилди, ислоҳотлар амалга ошяпти. Минг раҳмат.

Президентга, республика ҳукумати шаънига миннатдорчилик сўзларини тумандаги барча участкаларда ҳам эшитдик. Бу сўзлар юқоричирчиқликларнинг юртбошимиз меҳнатига, тутган сиёсий йўлига, ақл-заковатига ҳурмат ва эҳтиромлари рамзи эди.

С. АБДУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

ХАЛҚ СЎЗИ — ҲАҚ СЎЗ

— Сайловлар, референдумлар, сўровлар ўзига хос демократик тамойиллар сифатида жамиятимиз ҳаётидан ўрин олмоқда, — деди Президентимиз ваколатларини 2000 йилгача узайтириш умумхалқ референдумида овоз бериш учун келган Владимир Николаевич Шкотов, — зотан, бундай амалиётлар натижасида ҳақиқат аниқланади, адолат тантана қилади. Халқ фикри, халқ сўзи, фуқаролар хоҳиш-иродаси жуда катта аҳамиятга моликдир.

... Ўзбекистон Республикаси Президенти ваколатларини узайтиришга бағишланган референдум Чирчиқ шаҳрида ҳам барвақт бошланди. Карнай-сурнайлар, шўх куй-қўшиқлар садолари остида овоз бериш участкаларига кириб келаётган фуқаролар чеҳраларида аллақандай мамнунлик, хурсандчилик аломатлари балқиб турарди. Ана шу белгилардан ҳам улар қалбидаги фикр-мулоҳазаларни, ҳис-туйғуларни билиб олиш қийин эмас эди.

— Шаҳримиз бўйича 60 та участка тузилган, — деди шаҳар ҳокимлиги қошидаги ишчи гуруҳи аъзоси Жалол Тураев, — 80 минг 752 киши рўйхатга олинган. Уларнинг кўпчилиги овоз бериш арафасидаёқ бажонудил Президентимиз учун овоз берамиз, деган фикр-мулоҳазаларни билдирдилар. Уларнинг бундай дейишларида ўзига хос маъно бор. Чунки, мустақилликнинг қисқа даври мобайнида Президентимизнинг бевосита раҳбарлигида катта ўзгаришлар, ижтимоий ҳаётимизда туб ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Халқ эса бундан қониқиш ҳосил қилмоқда, албатта. Мана, ҳозир соат 11. 24-участка мудири Г. О. Шустер, 20-участкадан Собира Умарова, 2-участкадан Аъзам Йўлдошев сингари масъул ходимларимиз телефон қилишиб, референдум уюшқоқлик ва фаоллик билан бораётганлигини хабар қилдилар.

Дарҳақиқат, ўша куни шаҳар бўйича Президент ваколатларини 2000 йилгача узайтириш референдуми анча барвақт тугалланди. Энг муҳими, рўйхатга олинган барча фуқаролар якдиллик билан Президент ваколатларини узайтиришни ёқлаб, овоз бердилар.

Шаҳар ҳокими Д. Азизхўжаев, масъул ходимлар кўпгина овоз бериш участкаларида бўлишиб, аҳолини бу катта сиёсий-ижтимоий воқеа билан табрикладилар, уларнинг билдирган ижобий фикрлари учун миннатдорчилик изҳор қилдилар.

У. РАҲИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИГА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА ХИЗМАТИ КЎРСАТИШ СОҲАСИДА ШАРТНОМАВИЙ МУНОСАБАТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРА ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Мавжуд қишлоқ хўжалиги техникаси паркидан оқилона фойдаланиш, уни ишлатиш харажатларини қисқартириш ҳамда қишлоқ хўжалигидаги механизациялашган ишларни бажаришнинг шартномавий шакллари тизимига ўтиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ.

1.Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликларининг 1995-1999йиллар мобайнида «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитасининг туман бўлинмалари негизида ерларни тайёрлаш, қишлоқ хўжалиги экинларига ишлов бериш ва ҳосилни йиғиб-териб олишга доир механизациялашган ишларни хўжаликлар билан шартномалар бўйича бажарувчи машина-трактор паркларини ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинсин.

«Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитасига, хўжаликлардан кейинчалик сотиб олиш ҳуқуқи билан, машина ва механизмларни ижарага олиш юзасидан улар билан шартномалар тузишига рухсат этилсин.

2. «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўздеҳқончиликсаноатбанк» ва Адлия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда қуйидагиларни ишлаб чиқсин ва тасдиқласин:

Машина-трактор паркларини ташкил этиш ва уларнинг фаолият кўрсатиши тўғрисида вақтинчалик низом;

бажарилган механизация ишлари учун хўжаликларнинг ҳисоб-китоб қилишлари тартиби.

3. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги белгиланган тартибда ҳар йили, машина-трактор парклари ташкил этилишига қараб, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитасига шартномаларда назарда тутилган ҳажмларда дала ишларини бажариш учун ёнилғи-мойлаш материалларига лимитлар берсин.

4. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси 1995 йил якунлари бўйича машина-трактор паркларини ташкил этиш ва уларнинг фаолият кўрсатишлари натижаларини умумлаштирсинлар ва уларни такомиллаштириш юзасидан Вазирлар Маҳкамасига тегишли таклифлар киритсинлар.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1995 йил 24 март.

ҚУВОНЧИМИЗГА ДЎСТЛАР ҲАМ ШЕРИК БЎЛИШДИ

ТОШКЕНТ туманидаги мавжуд 35 та овоз бериш участкаларида ҳам мамлакатимиз Президенти ваколатлари муддатини 2000 йилгача узайтириш юзасидан умумхалқ референдумини ўтказишга пухта тараддуд кўрилган эди. Шу боисдан референдум куни эрта тонгдан то оқшомга қадар ҳар бир участкада ўзгача бир байрамона руҳ, кўтаринки кайфият ҳукмрон бўлди. Бу ерга келаётган кекса-ю ёш, аёлу эркакнинг чеҳраларидан мамлакатимиз ҳаётидаги катта сиёсий воқеа иштирокчиси бўлаётганлигидан фахрланаётганини билиш қийин эмас. Улар худди байрамга отланган каби мамнун эдилар.

— Туманимиз меҳнаткашларининг референдумда фаол иштирок этганлиги мени айниқса жуда хурсанд этди,— дейди туман ҳокими Р. Акбаров.— Демак Узбекистон ҳаётида рўй бераётган сиёсий-иқтисодий, ижтимоий ўзгаришларга бефарқ қарамаяптилар. Узбекистонимиз тўғри йўлдан кетаётганлиги, унинг келажаги порлоқлигига ишонишяпти.

Ана шу ишонч, қолаверса, бундай ҳайрли ишларнинг бошида албатта Президентимиз турганликлари учун ҳам ҳеч иккиланмай овоз берувчилар «Сиз Узбекистон Республикаси Президентининг ваколатлари муддатини 1997 йилдан 2000 йилгача узайтирилишига розимисиз?» деган саволга «Ҳа» деб жавоб бердилар.

Жумладан, туманимиздаги деярли барча овоз бериш участкаларида кундузги соат 12 га қадар овоз берувчиларнинг 96 фоиздан ортиғи ўз фуқаролик бурчларини бажарганликлари фикримиз исботидир.

Бу, албатта Президентимизнинг халқ ичида орттирган обрў эътиборлари натижасидир. Қолаверса нафақат ватанимиз меҳнаткашлари, балки собиқ ҳамдўстлик мамлакатларида, қолаверса бутун жаҳонда ватанимиз, юртбошимиз шаънига айтилаётган илиқ гаплар, фаолиятларига берилаётган ижобий баҳолар бизни албатта хурсанд этади.

Биргина мисол, референдум куни бизнинг тажрибаларимизни ўртоқлашиш учун кўпчи Қозоғистон вилоятининг Сарағоч тумани ҳокими муовини Оспанов Исак Тоға ўғли бошчилигида бир гуруҳ дўстларимиз ташриф буюришди. Кўпгина тадбирларимизда, байрамларимизда қувончимизни бирга баҳам кўрган оғаларимиз бу катта сиёсий воқеада ҳам халқ бажонидил қатнашаётганлиги, улар юз-кўзларидан бугунги кунимизга шукроналик, эртанги кунимизга ишонч борлигига гувоҳ бўлганликларини билдирдилар.

З. ЖЎРАЕВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Ўзбекистон — Германия

«СИМЕНС» ФАОЛИЯТ БОШЛАМОҚДА

Кейинги йилларда республикамиздаги тинчлик, барқарорлик туфайли хорижий мамлакатларнинг фирмаларига кенг йўл очилди. Қатор қўшма ва кичик корхоналар ташкил этилди. Энди ўз фаолиятини бошлаётган «Сименс» ҳиссадорлик жамияти улардан биридир.

БУНДАН 148 йил илгари Германияда ташкил этилган «Сименс» фирмасининг номи бугун жаҳоннинг кўпгина мамлакатларига маълум. Бу ширкат электр техника соҳасида жаҳонда энг йирик муассасалардан ҳисобланади. Энергетика, саноат, алоқа, транспорт, тиббиёт техникаси ва шу соҳаларга мансуб электроник маҳсулотлар ишлаб чиқариш фирма фаолиятида асосий ўринни эгаллайди.

Сўнгги ўн йил ичида «Сименс»нинг халқаро бозордаги мавқеи мунтазам ошиб бормоқда. Унинг 190 дан ортиқ мамлакатларда 250 дан ортиқ корхонаси ишлаб турипти. Фирманинг бу корхоналарида 50 мингдан зиёд олим ва муҳандислар фаолият кўрсатишаётир.

Ана шундай машҳур фирманинг Тошкентда ҳам ваколатхонаси очилиш арфасида. Шу муносабат билан эртага «Сименс» акционерлик жамиятининг бошқарувининг аъзоси доктор Фолькер Юнг билан матбуот конференцияси бўлиб ўтади. Яқинда бу муҳим тадбирдан олдин бир гуруҳ журналистлар Марказий Осиё минтақаси бўйича фирманинг матбуот билан ишлаш бўлими вакили доктор Бекер ҳамда фирманинг бош директори Дитер Шарфф билан учрашдилар.

— Ўзбекистон ўз мустақиллигига эришган мамлакатлар орасида ривожланишнинг тўғри йўлини танлаган, тинчлик ва осойишталик барқарор топган мамлакатдир. Шунинг учун ҳам «Сименс» бу ерда ўз фаолиятини бемалол бошламоқда,— деди суҳбат чоғида доктор Бекер.

Мулоқот пайтида бош директор Дитер Шарфф ҳам «Сименс» ҳақида умумий маълумотлар берди.

Янгийўл шаҳрида қўшимча иш жойлари очишга эътибор тобора кучаймоқда. Бу ердаги ўнлаб кичик корхоналар халқ истеъмоли буюмлари, озиқ-овқат маҳсулотлари бўйича ихтисосослашган. Умумхалқ овоз бериши куни арафасида «Янгийўлдонсаноати» ишлаб чиқариш бирлашмаси яна бир шинам цехни фойдаланишга топширди. Бу цехда тайёрланган патирларнинг мазаси оғзингизда қолади.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ (ЎзА) олган сурат.

ЭЛ ИШОНЧИ—ОЛИЙ МУКОФОТ

Дил сўзлари

БИЗ ДУО ҚИЛАМИЗ

Минниса НУРГАЛИЕВА,
Ўртачирчиқ туманидаги «Ҳақиқат» жамоа хўжалиги фахрийси:

— Ёшим 74 да, болам. Ҳозиргина овоз бериб қайтдим. Юртбошимизнинг умрига, ризқига худо барака берсин. Ҳисоблаб чиқсам, 3 йил ичида пенсиям 14 марта ошибди. Кексалар ҳақида ғамхўрлик қилган одам ҳеч қачон кам бўлмайди. Бугун ҳам эрта турдим, намозимни ўқиб, дуога қўл кўтардим. Мана шу сиз кўриб турган участкага етиб келдим. Биринчилар қатори икки оғиз гапирдим, ўзим. Президентимиз Ислом Каримовдан, ҳукуматдан хурсандлигимни айтдим. Бир мен эмас, бутун мамлакат аҳли юртбошимиздан мамнун.

МАҚСАДИМИЗ БИР

ПАК Ольга,
Ким Пен Хва номли халқ корпорацияси аъзоси:

— Мен умумхалқ референдуми кунидан олдин ҳам бу шинам, сердаромад Ёшлик уйида, яъни овоз бериш участкасида бўлиб, рўйхатлар билан танишганман. Комиссия раиси Ҳалима Иброҳимова ва унинг аъзолари референдумга яхши ҳозирлик кўришди. Хўжалигимизнинг ҳамма участкаларида референдум моҳияти ҳақида суҳбатлар ўтказилди. Овоз бериш участкасига одамлар бунчалик уюшқоқлик билан келаётганларининг боиси ҳам шу.

Яна бир муҳим омил корпорациямизда турли миллатга мансуб кишиларнинг тинч-тотув, дўст ва иноқ яшашларидир. Бу бизнинг катта бахтимиз. Шу дўстлик турмуш тарзимизни тобора яхшилаб бормоқда. Бизда ишсизлар йўқ. Корпорацияда кичик ва қўшма корхоналар ривожланиб боряпти. Ҳаммамиз эзгулик йўлида ягона мақсад билан меҳнат қиляпмиз.

КЕЛАЖАККА ИШОНЧ РУҲИ БУ!

Суярқул ҚУРБОНҚУЛОВ,
туман умумхалқ референдуми ўтказиш комиссияси аъзоси:

— Ҳаётимиздаги бу муҳим сиёсий тадбирга муносиб тайёргарлик кўрилгани референдум бошланиши билан сезилди. Ҳудудимизда «Ҳақиқат», «Истиқбол», «Янги Тулкин», Акмал Икромов номли жамоа хўжаликларидан қатор участкалар соат 12.00 гача тўлиқ овоз берганликлари ҳақида маълумотномалар олинди. Умуман, туманда референдум меҳнаткашларнинг кўтаринки кайфиятида ўтди.

Умумхалқ сўровида ўртачирчиқликларнинг фаол қатнашувлари бежиз эмас. Туманимизда ислоҳотлар туфайли салмоқли ўзгаришлар рўй берди. Бу халқимиз иқтисодий, маънавий ҳаётида яққол кўзга ташланиб турибди. Эришилган ютуқларнинг ҳаммаси халқимизнинг Президентимизга бўлган ишонч ва ҳурматини ошириб бормоқда.

ҒАМХЎРЛИККА ЖАВОБАН

Оҳангарон шаҳрининг меҳнат мароми бу ерда яратувчилик, техник тараққиёт йўлидан борилаётганлигини яққол кўрсатади. Ҳамма жойда давр талаблари даражасида бўлишга ҳаракат қилинмоқда.

Қатор МДҲ мамлакатларида ишлаб чиқариш пасайиб кетаётган бир пайтда иқтисодий соҳада Ўзбекистон Президенти тутган йўл ҳар қандай тўсиқларни бартараф этишга ёрдам бераётганлигини Оҳангарон мисолида кўриш мумкин. Ўтган йиллагига нисбатан бу ерда ишлаб чиқаришнинг аниқ маромини сақлаб қолишга муваффақ бўлинди. «Оҳангаронширфер» ва «Оҳангаронцемент» ҳиссадорлик жамиятлари бу йил ҳатто ўз кўрсаткичларини яхшиладилар. Буюртмачиларга ҳозир жуда кенг қабул бўлган шифер, асбоқувурлар мунтазам етказиб берилмоқда. Қурилиш-пластмасса комбинати катта ҳажмдаги ишни бажарди. Бу ерда чиқишиладиган рўзғорбоп буюмлар тайёрланмоқда. Президент фармонларига мувофиқ шаҳар маиший саноат комбинати мутахассислари янги ишчи ўринларини вужудга келтириш тўғрисида қайғурмоқдалар. Шаҳарда ер участкаларини жамоат-маиший, маданий иншоотлар қурилиши учун ким ошди савдосига қўйилаётганлиги ҳам янги давр белгиларидир. Хусусий дўконлар, ошхоналар очишмоқда. Бу муаммолар билан боғлиқ масалалар ҳокимликда тезда ҳал қилинаётир.

Шаҳарда юз бераётган ана шу янгиликларнинг ҳаммаси референдумдаги ғалабанинг ҳал этилганлигини белгилаб берди. Одамлар нима учун овоз бераётганликларини жуда яхши тушунардилар. Биринчи бўлиб, сайлов қутиси ёнига келган цемент корхонаси ишчиси Қўқонбой Аҳмедов бутун республикадаги каби шаҳарда ҳам соғлиқни сақлаш масалаларига жиддий эътибор берилаётганлигини мамнун бўлиб гапирди. «Оҳангаронцемент» корхонасининг фахрийлари, барча ходимлари янги профилакторий — оромгоҳда ихтисослашган асосда ўз саломатликларини тиклаш имконига эгадирлар.

Жойларда ўзини-ўзи бошқариш ташаббуси оҳангаронликларга маъқул келмоқда. Бу ҳақда Президент бир неча бор таъкидлаб ўтган эди. Ҳозир шаҳарда маҳалла қўмиталари сони 25 тага етди. Айни ана шу маҳаллаларда жамоатчилик фикри шаклланмоқда. Тинчлик, барқарорлик йўлида олиб борилаётган сиёсатни маҳалладошларимизнинг ҳаммаси қўллаб-қувватламоқдалар. Шу сабабли ҳам шаҳарнинг ҳурматли қариялари — собиқ фронтчилар В. Бережной, М. Қорахўжаев, С. Қаландаров президентлик ваколатларини узайтириш учун якдиллик билан овоз бердилар. Фахрийлар қатори шаҳарнинг ёш фуқаролари ҳам мамлакатимизда олиб борилаётган сиёсатни қўллаб-қувватлаётганликларини референдумдаги овоз бериш натижалари кўрсатди.

П. САШИН.

ҲАМЖИҲАТЛИК

ЧИНОЗ туманида эрта тонгдан карнай-сурнай садолари янграб, овоз бериш участкаларига мўйсафид отахонлару онахонлар бирин кетин кела бошлашди. Савдо ходимлари эл хизматида.

Айниқса, тумандаги тиббиёт бирлашмаси биносида жойлашган 4-участка аҳолиси соат 10 даёқ овоз бериб бўлди. «Олмазор» тикувчилик цехи биносига жойлашган 16-участка, унинг яқинидаги 17-участка, 14-ўрта мактаб биносига жойлашган 20-участка, Янгиобод ёрдамчи хўжалиги ҳузуридаги Ҳамид Олимжон номли 36-ўрта мактаб биносида жойлашган 26-овоз бериш участкаларида ҳам бу тадбир уюшқоқлик билан ўтди. Оталиқ ташкилотлар овоз берувчиларга кўнгилдагидек хизмат кўрсатишди.

Тадбирнинг уюшқоқлик билан ўтишида 252 та корхона, муассаса ташкилотларда референдумдан олдин ўтказилган йиғилишлар, митингларда, ишчилар йиғилишларида Президентимиз ваколатини узайтириш тўғрисида Олий Мажлис қарори астойдил қўллаб-қувватланганлиги, уларда Республика Олий Мажлиси ва Тошкент вилояти Кенгаши депутатлари ўтказган учрашувлар ҳам муҳим аҳамият касб этди.

М. ОБИДОВА.

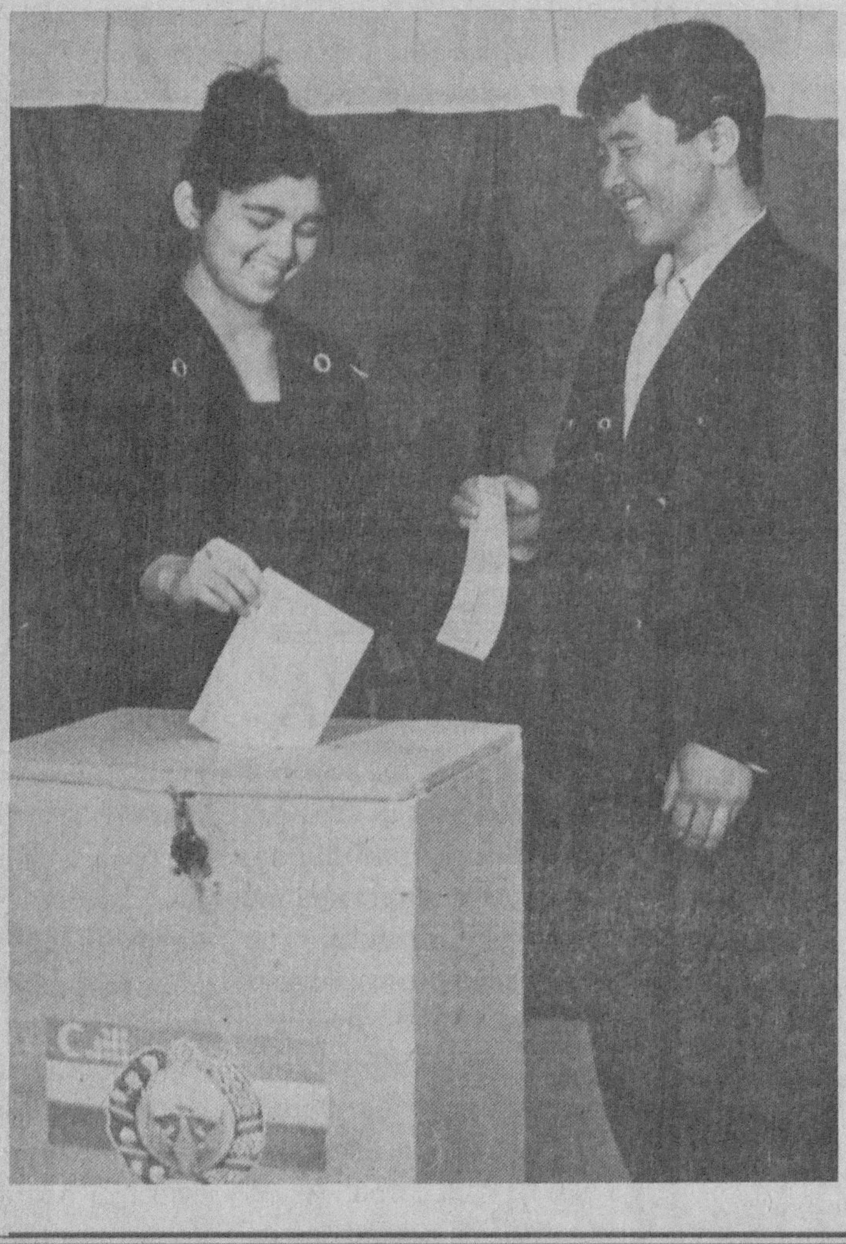

Референдум куни вилоятимизнинг ҳамма еридаги каби Пискент туманидаги 4-«Наврўз» овоз бериш участкаси (юқоридаги сурат) ва Зангиота туманининг «Бўз сув» жамоа хўжалигида жойлашган 14-участкада ҳам (ўнгдаги сурат) меҳнаткашлар зўр уюшқоқлик ва якдиллик билан ўз ҳуқуқий бурчларини бажардилар.

Даврон АҲМАД олган суратлар

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Олий Мажлис депутати Георгий Сидаков билан учрашганимизда ҳали референдум натижалари чиқарилмаган эди.

— Олий Мажлисга кўп партиявийлик асосида ўтказилган сайловлардаёқ одамлар ўз хоҳиш-иродаларини эркин билдиришни ҳис этган эдилар, — деди у.

— Аслида у ҳам Президентнинг сиёсатидир. Бу сиёсат ҳар кимга ўзи танлаш имконини беради. Ислом Каримов Ўзбекистонда яшовчи барча халқнинг жипслашувига қаратилган сиёсати билан ишонч қозонмоқда. Республикадаги турли миллат вакиллари — ўзбеклар, тожиклар, осетинлар, руслар, украинлар ва бошқалар унга якдиллик билан овоз беражакликларига шубҳа қилмайман. Бошқача бўлиши мумкинми? Қаердадир пулемёт овозлари эшитилаётган бир пайтда биз карнай-сурнайлар садоси остида бутун халқимиз ҳаётидаги муҳим воқеани нишонламоқдамиз. Бу воқеа баҳор байрами билан бир вақтта тўғри келганлиги ёқимлидир.

Албатта, кимдир турмушнинг майдачуйда муаммолари, вақтинчалик молиявий қийинчиликлардан норози бўлиши мумкин. Лекин бу асосий, белгиловчи ҳодиса эмас. Президентнинг сиёсати моҳиятан яратувчилик руҳида эканлигини ҳамма тушунмоқда. Янгиободликларнинг аксарият кўпчилиги Президентлик ваколатлари узайтирилиши учун овоз беришларига шубҳа қилмайман...

Олдиндан айтилган бу гаплар рўёбга чиқаётганлигини одамларнинг овоз бериш участкаларига уюшқоқлик билан келаётганликлари кўрсатиб турарди.

4- участкада биринчи бўлиб Улуғбек ва Охунбобоев номли маҳаллалар аҳолиси овоз беришди. Фуқаролар йиғинларининг раиси Абдурасул Жумақулов ва Нишонбой Йўлдошев беморлар ҳамда кексалар эътибордан четда қолмаслиги учун ҳамма ишни кўриб қўйгандилар: уларнинг овоз беришига шарт-шароит яратилганди.

Янгиободда референдум ўтказилган кун ҳақиқий байрамга айланди. Маҳаллаларнинг аҳолиси ўз ташаббуслари билан дастурхон атрофида тўпланишди. II-жаҳон уруши қатнашчилари бўлган фахрийлар тўрдан жой олишди. Очиқ саҳна майдончаларида бадиий ҳаваскорларнинг томошалари бўлди. Айниқса Дукент маданият саройидаги 5-участкада аҳоли гавжум эди. Шу ердаги сайлов комиссияси раиси Николай Ким ташкилий ишларни пухта амалга оширди.

— Янгиобод шу кунларда бозор иқтисодиётига ўтишнинг ўзига хос кунларини бошидан кечирмоқда, — дейди шаҳар ҳокими Р. Нодиров. — Янги иқтисодий алоқаларни йўлга қўйиш, конверсия, саноатнинг мудофаа соҳаларини янгича маҳсулотлар ишлаб чиқаришга ўтказиш катта куч-ғайрат сарфлашни талаб қилмоқда. Одамлар Президент И. А. Каримов олға сурган бунёдкорлик ишлари дастурини қўллаб-қувватламоқдалар. Халқнинг давлат бошлиғига бўлган ишончи референдум куни яна бир бор яққол намоён бўлди.

Т. АЛЕКСАНДРОВ.

ФАОЛЛИК БОИСИ

УМУМХАЛҚ референдуми ўтказиладиган куни бўкаликлар зўр ишонч ва яхши кайфият билан жуда эрта овоз бериш участкалари томон йўл олдилар. Кўчаларни тўлдириб келаётган меҳнат фахрийлари, ёшлар чеҳраларида табассум. Бу бежиз эмас. Туман меҳнаткашлари ўтган йили халқ хўжалигининг бир қатор соҳалари бўйича белгиланган режаларни ортиғи билан адо этдилар. Туманни ижтимоий ривожлантириш борасида кўпгина ишлар амалга оширилди.

Қатор жамоа хўжаликларидаги маҳаллалар ободонлашди, мулкни давлат тасарруфидан чиқаришга эътибор кучайтирилди. Хусусий корхоналар, савдо шохобчалари салмоғи кўпайди. Аҳолини табиий газ билан таъминлашга киришилди. Инсон қадр-қимматини тобора оширишга, маданий меросимизни авайлаб-асрашга ҳам худди шундай эътибор ортмоқда. Бўкаликлар 1994 йилда туманнинг 50 йиллигини кенг нишонладилар. Туман меҳнаткашларидан бир гуруҳи Президентимиз ва республикамиз ҳукуматининг муносиб мукофотларига сазовор бўлдилар. Ана шу рўй берган ўзгаришлар меҳнаткашлар қалбида ҳам ўз ифодасини топди. Шу боис барча овоз бериш участкаларида умумхалқ референдуми фаоллик билан ўтди. Овоз беришга келганларга Тошкентдан борган санъаткорлар хизмат қилдилар. Туман аҳлини айниқса, халқ артисти Ёқуб Аҳмедов, таниқли санъаткор Шерали Жўраев, қизиқчи Обид Асомов ижро этган монологлар, қўшиқлар, аскиялар хушнуд этди.

(Ўз мухбиримиз).

БУЁҒИ ҲАЙДАРАЛИ, УЁҒИ МАЙДОНТОЛ...

УША КУНИ табиатнинг ҳам ўта саҳийлиги тутиб кетди. Бўстонлиқ тумани ҳудуди шунчалик каттаки, унга Оврупонинг ихчамроқ икки-учта давлати бемалол жойлашиши мумкин. Буёғи Абай номли жамоа хўжалигига кираверишдаги Ҳайдарали қишлоғи бўлса, уёғи Қирғизистон билан туташ Майдонтол яйловлари. Оралиқ юз эллик-икки юз чақирим десак, муболаға бўлмайди... Табиат уйғонган. Бодомлар, ўриклар, ўт-ўланлар гулга кирди. Ана шундай маскан қўйнига жойлашган ўнлаб қишлоқларда референдум куни ўзига хос маъно кашф этди.

— Умумхалқ референдуми ўтказиш бўйича бизда 57 та участка тузилган,— дейишди туман ҳокимлигидаги ишчи гуруҳи аъзолари.

Мана, ҳозир соат эрталабки тўққиз. Умумий овоз берувчиларнинг 35 фоизи айни шу дамгача ўзларининг фуқаролик бурчларини адо этиб бўлдилар...

Ҳа, туманда Президент ваколатини узайтириш бўйича референдум чиндан ҳам уюшқоқлик ва фаоллик билан бошланди. Айниқса, узоқ қишлоқлардаги кишилар саҳар тонгданоқ, бомдод намозидан кейин туппа-тўғри овоз бериш участкалари томон йўл олдилар. Сижжак қишлоғида жойлашган 39-участка ана шулардан бири. Биринчи бўлиб овоз берган 96 яшар Тоштон ота Маҳмудов ўзларида йўқ хурсанд.

— Мен бугун дилимдаги гапларни айтмоқчиман,— деди отахон,— ўз ҳаётим давомида ҳар хил даврларни бошдан кечирганман. Оллоҳни ўртага солиб айтаманки, ҳозиргидек кенгчилик, эркинлик, дориломонлик, осойишталик бўлмаган. Бу ҳидоятлар Президентимиз Ислом ўғлим Каримов раҳбарлигида амалга оширилмоқда. Биз қариялар дуодамиз. Юртбошимизнинг умрлари узоқ бўлсин.

Боғистон қишлоғи Сижжак билан туташиб кетган. У ерда асосан тожик биродарларимиз истиқомат қилишади. Улардан бири Муқим ота Рафиқов шундай дедилар:

— Бизларга ҳавас қилгувчилар кўп. Тўқсон йиллик умрим давомида шундай хулосага келдим. Шу дейман, референдум деган нарса ўтказилиб, жуда тўғри иш қилинди. Шу тадбир баҳона халқ яна бир марта ўз юртбошисига меҳр-муҳаббатини изҳор қилиб олди. Менинг ниятим-бошқа қардош халқларга ҳам Ислом Каримов каби доно сиёсатчи, ишнинг кўзини биладиган билимдон раҳбар, халқнинг кўнглини ола оладиган ажойиб юртбоши насиб этсин! Чунки, раҳбар бу мамлакат, давлат тимсоли. Раҳбари зукко халқнинг давлати ҳам фаровон ва бойбадавлат бўлади...

Абай номли жамоа хўжалиги Чирчиқ дарёсининг қуйи қисмида. Бу ерда умумхалқ сўрови куни 2401 киши Президентимиз ваколатларини 2000 йилгача узайтириш учун овоз берди. Фахрий нафақадор Ашурбек ота Абдухолиқов ҳамқишлоқлари ўртасида туриб, қалб сўзларини айтаётганда, учрашиб қолдик.

— Мен ўттиз беш йилдан зиёд мана шу жамоа хўжалигига раҳбарлик қилдим. Ўз хўжалигимиздан ташқари «Янги турмуш», «Энгбек» каби хўжаликларда ҳам бўлиб тураман. Бу томонларда яшаётган одамларнинг ҳам дилида ҳамиша битта гап: «Бахтимизга Каримов омон бўлсин!» дейишади. Халқ ҳурмати — энг олий мукофотдир. Президентимиз ана шу олий мукофотга муносиб инсон...

Туман бўйича овоз бериш жараёнлари унчалик узоққа чўзилмади. Соат тўрт-бешларга боргандаёқ овоз бериш тадбирлари ниҳоясига ета бошлади. Нанай, Бурчмулла, Хумсон, Хондайлиқ, Сойлиқ, Қўшқўрғон, Товоқсой ва бошқа қўрғонлар, барча корхоналар, ташкилотлар, муассасаларда референдум куни муболағасиз тўйга айланиб кетди. Уюшқоқлик, сафарбарлик деб мана шуни айтадилар.

Р. УМАРОВ.

«БОР БЎЛ, МАКТАБ!», «БОР БЎЛИНГ, УСТОЗЛАР!!»

Юртимиздаги Наврўз тантаналари ҳали қалбларимизни тарк этмасдан туриб, Пискентда яна бир шодиёнанинг гувоҳи бўлиб турибмиз. Шарҳар марказидаги Ҳамза номли 1-ўрта мактаб ўзининг 55 йиллигини зўр шодиёналар билан нишонлади. Ўзиям байраммисан-байрам бўлди.

Биз юқоридаги сатрларни муболаға учун қаламга олмадик. Ўтган шанба куни бу қутлуғ даргоҳ қучоғи устоз-муаллимлар, шогирдлар, узоқ ва яқиндан келган вакиллар, меҳмонлар, бир гуруҳ санъаткору ижодкорлар ҳамда нав-ниҳоллардай дуркун не-не ўғил-қизлар билан файзиёб бўлди. Мактаб жамоасини, пискентлик азизларни қутлуғ айём билан муборакбод этиш, уларнинг қувончларига шерик бўлиш — Наврўз тантанаралига, ўз навбатида халқимизнинг юртбошимизга тўла ишонч билдирган — умумхалқ Референдуми куни арафасига тўғри келганлиги, албатта, биз учун ўн чандон, балки юз чандон фараҳли эди.

Дарвоқе, мактабга эҳтиром, қолаверса — устозларга эҳтиром, бу аввало, ўзлигимизга, қадриятимизга, бир-биридан ажойиб удумларимизга — эҳтиром, десак янглишмаймиз. Чунки, ким бўлмайлик — барча-барчамизнинг биринчи устозимиз — муаллим. Шу маънода юбилей тантанасини очган туман халқ таълими бўлими мудири Турдиали Умаралиев дастлаб сўзини устозларга эҳтиромдан бошлади.

— Туманимизда,— дейди у,— 40 дан ошиқ мактаб мавжуд. Аммо биз бугун қутлуғ тўйини нишонлаётган Ҳамза номли 1-ўрта мактаб алоҳида нуфузга эга. Йилларнинг эллик бешта марварид доналаридай бу силсиласида мазмундор ҳаётнинг ҳамма кўриниши ва лаҳзалари мужассам. Ишончим комилки, буни тантаналар давомида ўзингиз илғаб, ишонч ҳосил қиласиз...

Мактаб директори, халқ таълими аълочиси Аҳмад Пўлатов бу даргоҳда қарийб 22 йилдан буён аҳил жамоага етакчилик қилиб келади. Унинг мактаб юбилейи тўғрисидаги маърузаси ҳеч кимни бефарқ қолдирмади. Туман ҳокими, вилоят Кенгашининг депутати Абдумутал Шерматов барча пискентликларни бу муборак айём билан қизғин қутлади. Мактаб жамоасига ҳокимликнинг эсдалик совғасини топширди. Шодиёна лаҳзаларини қўшиқ оҳанглари давом эттирди. Табрик учун сўз айтишга чоғланганларнинг эса адоғи йўқ эди.

Уруш ва меҳнат фахрийси, ёзувчи Мажид Самадов ўтганларнинг руҳини ёд айлаб, зиёлиларнинг нуфузли ва фаол аъзоларини шарафлаб, ўзи қоғозга туширган шеърларини қутлов мақомида эҳтирос билан ўқиди. Вилоят ҳокимлиги вакили, Пискент фарзанди, Абдусамад Носиров дил сўзларини табрикка қўшиб айтди.

Алқисса, бу улуғ тантана мактабнинг биринчи директори Деҳқон Ҳайдаров руҳи поки олдида таъзим, пиру бадавлат мураббий устоз Ғуломназир Акбаров ва бошқаларга эҳтиром, бугунги ажойиб шогирдларга ҳурмат сифатида Ҳамза номли 1-ўрта мактаб номини яна бир бор мамлакатимиз сарҳадлари оша ёйди. Ҳамма-ҳаммасини қаламга олиш учун эса биргина бу мақола камлик қилади. Биз тантаналар руҳини мухтасаргина қайд этдик, холос. Тўғриси, биз ҳали мактаб жамоаси ва устозлар олдида қарздормиз.

Шундай экан, қайта ва қайта:

«Бор бўл, мактаб!»,
«Бор бўлинг, устозлар!!»,
дегимиз келади...

Абдулла ТУРДИЕВ.
Суратлар мактабда ўтган тантаналарда олинган.

Қўша қаринглар

ВИСОЛ ФАСЛИ

ВАҚТ мили доим олға ва фақат олға илдамлайди. Илҳақ бўлиб кутилган Наврўзой жамолидан мана бугун яна олам мунаввар. Соғинч онлари ўтиб, ҳумор кўзларда яна нур, муштоқ қалбларда яна қувонч балқиди. Инсонга беадад ҳузур бахш этувчи, уни энтиктирувчи бу руҳий неъмат табиатнинг унга аталган инъоми ва у фақат гуллар фасли Баҳорга хос фазилатдир.

Шу боис Наврўзни «Нафосат, висол фасли, тўйлар мавсуми», деб бежиз айтишмайди. Бу даврда табиат, бутун борлиқ янглиғ инсон ҳам, унинг севги, пок ҳиссиётлари ошиёни ҳам яшаради, барг ёзади, гуллайди. Бошларига гулчамбарлардан «тож» кийган қуралай кўз қизлар, уларга мажнунтоллар баргагини совға қилиб келтирган бўз йигитлар сайри ана шу фаслда кўпинча тўй базми, висол тантаналарига айланиб кетади.

Биз бу қадимий ва гўзал удумни вилоятимиз миқёсида кўпдан буён кузатиб келамиз. Кузатибгина қолмай, тўйларни эсда қоларли, тартибли, ихчам ва замонавий қилиб ўтказишга ҳаракат қиламиз. Жойлардаги «Бахт уйлари» жамоалари, хотин-қизлар қўмиталари фаоллари, маҳаллаларнинг оқсоқоллари ва маданият уйлари билан ҳамкорликда тантаналарни мазмунли ўтказишни режалаштирамиз, махсус сценарийлар ишлаб чиқиб, тавсия қиламиз ва ҳоказо. Пировард ниятимиз шуки, аввало, янги барпо бўлаётган оила мустаҳкам, икки ёшнинг бир-бирига севги-вафоси абадий бўлсин, табаррук хонадонларимиз соҳибларидек, ували-жували бўлиб қўша қаришсин. Улардан янги авлод дунёга келиб, вояга етсин.

Ватан — остонадан, давлат — оиладан бошланади, деганларидек, ҳар бир тўй-тантана, қолаверса, ҳар қандай маърака, маросим қадриятларимизни тиклашга, қадрлашга холисонилло хизмат қилувчи ўзига хос таълим-тарбия мактабига айланмоғи зарур. Истиқлол тамойиллари, янги давр ва халқимизнинг маънавий эҳтиёжи биздан ана шуни талаб қилмоқда.

Иймонли кишигина Ватанини жони дилидан ортиқ сева олади. Зеро, республикамиз Президенти ўзининг Олий Мажлис сессиясидаги маърузасида қайд қилганидек, юртга, Ватанга муҳаббат, инсонпарварлик туйғулари халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган азалий хусусиятлардир. Ана шу ноёб инсоний фазилатларни асраб, авайлаш ва янада такомиллаштириш, фарзандларимизни озод ва демократик Ўзбекистоннинг муносиб ўғил-қизлари этиб тарбиялаш масаласи маънавият соҳасидаги ишларимизнинг асосий йўналишини ташкил этмоғи керак.

Биз ана шу ҳаётий тамойилларга қатъий амал қилган ҳолда иш юритяпмиз.

Тошкент вилояти Адлия бошқармасининг фуқароларга ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш бўлими асосан нотариат ва фуқароларга ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш идораларининг иш фаолиятини ташкил этади, текширади, раҳбарлик қилади. Туғилиш ва никоҳларни қайд қилиш ана шу кенг қамровли ишнинг бир бўлагидир. 1994 йилда вилоятимиз шаҳар ва туманларидаги «Бахт уйлари»да жами 15,596 та никоҳ қайд қилинди. Ўтган йили 54,103 туғилиш рўйхатга олинганди ва шундан 13,819 тасида фарзанднинг туғилиши ҳақидаги шаҳодатномалар ота-оналарга тантанали суратда топширилди.

Вилоятимиз туман ва шаҳарларида фуқароларга ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш бўлими ходимлари томонидан 36 та кумуш ва 34 та олтин тўйлар ўтказилди. Жумладан, Ангрен шаҳрида «Соғлом авлод учун» ва «Оила йили», «Ахлоқ-одоб — оиладан бошланади», Оҳангарон туманида «Аёлларни шарафлайлик», «Аёлнинг бахти оилада», «Оила мустақиллиги — истиқлол равнақи», Бўстонлиқ туманида «Қувноқлар базми», Қибрай туманида «Бахтли бўл келинчак», Бекобод шаҳрида «Ёшлар оила қуришга тайёрми?», Бекобод туманида «Қайнона — онам, келин — қизим», «Улар севишиб турмуш қурдилар» мавзуларида адабий-бадиий кечалар , учрашувлар, кўриклар, давра суҳбатлари ва кўпгина бошқа тадбирлар ўтказилди.

Вилоятимиздаги тўй-тантана маросимларининг аксарияти умумхалқ байрами — Наврўз кунларига тўғри келади. Ўтган йили Бўка туманида 8 та, Оққўрғон туманида 4 та, Чиноз туманида 13 та, Бекобод туманида 28 та ана шундай никоҳлар қайд қилинган эди.

Бу йил ҳам кўп тўйлар баҳор шодиёналари кунларида ўтади. Масалан, Бўка туманидаги «Тошлоқ» маҳалласида қўшалоқ никоҳ тўйини ўтказиш режалаштирилган. Бундан ташқари Бўка тикувчилик фабрикасида «Ассалом, Наврўз» байрам тадбири ўтказилади. Оққўрғон туманида 3 та никоҳ тўйи, Олмкент пахта заводидаги кумуш тўй тантаналарига ҳамма нарса тахт. Чиноз туманининг «Яллама» қишлоғида бир йўла 6 та кумуш ва битта никоҳ тўйи нишонланади. Бекобод туманидаги ўрта ҳунар-техника ва педагогика билим юртларининг қизлари ўз анъанавий байрам шодиёналарига тўпланишади.

Тўй ва тантаналарнинг сонсаноғи йўқ. Кун билан тун тенглиги айнан Наврўз бошланиши кунига тўғри келишида рамзий бир маъно борга ўхшайди. Иншооллo, Наврўз ўз ҳикмат нурини сочган, гул тортиқ қилган ҳар бир хонадонда тенглик ва тотувлик ҳамиша барқ уриб турсин!

Ҳавара ЖАЪФАРОВА,
Вилоят Адлия бошқармаси бошлиғининг муовини, фуқароларга ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш бўлимининг мудири.

1945 1995

Ғалабанинг 50 йиллиги

ФРОНТДАГИГА ТЕНГ ЖАСОРАТ

1941—1945 йиллдаги уруш даврида халқимизнинг фронт орқасида қилган қаҳрамонона меҳнати, ғалабани яқинлаштириш йўлидаги фидойиликлари шундай юксак баҳога лойиқдир

БУТУН ЮРТ САФАРБАРЛИГИ

Тарих бизга шохидлик беришича, ер юзи бинога келгандан буён қарийб 300 йилгина давр урушларсиз осойишта ўтган экан. Қолган даврларда дунёнинг гоҳ у, гоҳ бу ерида инсонларнинг қони тўкилиб турган. Ана ўша урушлардан энг даҳшатлиси, қитъамизни ларзага келтиргани бу 1941-1945 йиллардаги фашизмнинг катта кучи билан юзмаюз келишдир.

Қайси давлатнинг фронт орти мустаҳкам бўлса ўша мамлакат енгилмайди, -деган оддий ҳақиқат бор.

Фронт бўсағасида бўлган корхоналарни, банд бўлган мутахассислар ва ишчиларни, илм-фан масканларини ва етим болаларни жанг ҳаракатларидан ҳоли бўлган ҳудудларга кўчириб келтириш жараёнида республикамизга 93 корхона кўчириб келтирилиб, шундан 65 таси Тошкент шаҳри ва вилоятида жойлаштирилди. Халқ хўжалиги учун керакли маҳсулотлар, истеъмол молларини ишлаб чиқариш билан банд бўлган бу корхоналарни шу куннинг талабидан келиб чиққан ҳолда қисқа муддат ичида ҳарбий изга кўчириш, яъни уруш эҳтиёжи учун керак бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқариш зарур эди.

Тошкент шаҳри ва вилоятига кўчириб келтирилган корхоналардан — Москвадан Чкалов номидаги самолётсозлик заводи, «Подъёмник», «Электрокабел», Ростовдан «Ростсельмаш», «Красний Аксай», Сумидан Фрунзе номли ва бошқа йирик машинасозлик, тўқимачилик ва пойабзал ишлаб чиқариш корхоналари ва кўчириб келтирилган 200 минг кишини жойлаштириш учун вилоятдаги ишлаб чиқариш майдонларининг катта қисми бўшатилди ва бир қатор ўқув юртларини ҳам зичлаштиришга тўғри келди. Жумладан, улар учун 350 минг квадрат метр ишлаб чиқариш майдони ажратиб берилди, 2 минг квадрат метр янги ишлаб чиқариш майдони қурилди. Ана шу корхоналарни тиклаб ҳамда асбоб-ускуналарини ишга туширишга сарфланган маблағ 400 миллион сўмни ташкил этди.

Тинчлик даврида бундай кенг кўламдаги қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш учун бир неча йиллар талаб қилинадиган бўлса, уруш даврида жангдаги юрт ўғлонларини қўллаб-қувватлаш, ғалабани тезроқ яқинлаштириш, мана шу объектларни қисқа муддатда ишга тушириб, фронт учун керакли маҳсулотлар етказиб бериш шу куннинг долзарб масаласи эканлигини тўла ҳис қилиб, масъулиятни бўйнига олган вилоятимиз меҳнаткашлари ақл бовар қилмайдиган муддат ичида топшириқни бажаришга муваффақ бўлдилар. Мана бир мисол: Тошкентга 420 вагонда келтирилган «Ростсельмаш» заводининг асбоб-ускуналари, дастгоҳлари икки ярим ой ичида қайта тикланган бўлса, Чкалов номли авиазаводи эса 45 кунда биринчи жанговар самолётни фронтга ҳадя этди.

Шу аснода 1941 йилнинг охирига келиб кўчириб келтирилган ва вилоятдаги ана шу корхоналарнинг узлуксиз ишлаши, ҳарбий маҳсулотга бўлган эҳтиёжнинг кун сайин ошиб бораётганини эътиборга олган ҳолда металлургия, ёқилғи қазиб чиқариш, электр энергия тармоқларини устун даражада ривожлантириш масаласи кун тартибига қалқиб чиқди. Юқоридаги масалаларни тезкорлик билан ҳал этишда халқ ҳашарлари жуда катта омил бўлди. Агар биз яна бир бор давлат муҳофазасида сақланаётган ҳужжатларга кўз югуртирадиган бўлсак, у ҳолда қуйидаги далилий исботларни ўқиймиз. Оққовоқ ГЭСидаги турбина 36 кунда, унинг генератори 25 кун ичида ўрнатилди. Оқтепа ва Юқори Оққовоқ ГЭСлари ҳам тезкорлик билан бунёд этилди. Янги қурилган ГЭСларнинг ишга тушиши туфайли вилоятимизда электр станциялар қуввати 1940 йилда 87,2 мегаватт бўлган бўлса, 1943 йилга келиб 168,6 мегаваттни ташкил этди.

Гидростанциялар қурилишида Тошкент шаҳридан 750 муҳандис-техник, қурувчи ишчилар, Тошкент политехника институти битирувчиларидан 105 ва энергетика билим юртини битирганлардан 750 нафар киши қатнашди. Корхоналарнинг жамоалари Салор ГЭСи қурилишига юздан ортиқ ҳар хил қурилиш механизмларини, 50 автомашина, 150 темир-йўл вагонларини, 6та паровоз, 65та дастгоҳ, 650 тонна металл, 400 км сим ва кабель каби анжомларни юбордилар. ГЭС 1944 йилнинг бошида ишга туширилди.

Фарҳод гидроэлектростанцияси қурилишининг 70 минг кишилик жамоаси республиканинг барча меҳнаткашларига мурожаат қилиб, ушбу йирик саноат иншоотида фаол қатнашишга чақирдилар. ГЭСлар қурилишида 12 млн. куб метрдан ортиқ ер қазиш ишлари бажарилган бўлса, шундан 6 млн. куб метри Тошкент вилоятининг колхозчи, ишчи ва хизматчиларининг вакиллари томонидан бажарилди. Бу қурилишга Тошкент паравоз-вагон таъмирлаш заводи ишчилари ва хизматчилари 14 та паравоз, 47та вагонни таъмирлаб бердилар. Бундай қурилишларга урушдан олдин бир неча йиллар сарфланар эди.

1942 йилда бунёд этишга киришилган «Оқтепа», «Оққовоқ-1», «Оққовоқ-3», гидроэлектростанциялари бир йил ва ундан сал ортиқроқ вақт ичида қурилиб фойдаланишга топширилди.

Тошкент шаҳрида фаолият кўрсатган саноат объектлари 1943 йилда 1 млрд. 700 млн. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу 1940 йилга нисбатан уч марта кўпдир. Ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг учдан икки қисмини фронтга зарур бўлган уруш анжомлари ташкил этади.

Вилоятимиз саноати 1941-1943 йилларда фронтга 1010 та самолёт, 8243та авиамоторлар, 1651 та миномёт, 154.700 минг авиабомба, 12 млн. 600 минг та ҳар хил миналар 330 минг парашют каби ҳарбий маҳсулотлар ишлаб чиқариб жангчиларга юборди.

Мавжуд ҳамда кўчириб келтирилган корхоналарнинг узлуксиз ишлашини таъминлаш биринчи навбатда кадрлар масаласи билан боғлиқ эди. Шу боисдан ҳам корхоналарда янги ишчи кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор қаратилди. Масалан, Тошкент шаҳридаги 43 корхонада урушнинг биринчи ярим йилида 11 мингдан зиёд ихтисосли мутахассис ишчилар тайёрланди. 1941-1943 йилларда 12 минг ишчи якка тартибда тайёргарликдан ўтказилди. 1942-1943 йилларда 17 минг ишчи вилоят саноат объектларига жалб этилди. Вилоятдаги фабрика-завод ўқитув мактабларида, ҳунар-техника ва темир йўл билим юртларида 35 минг ёш ишчилар ўқиб чиқиб, заводлардаги ишчилар сафини тўлдирдилар.

Шундай қилиб 1941-1945 йиллардаги урушда қўлга киритилган ғалабада фронт ортида меҳнат қилган бизнинг Тошкент вилояти меҳнаткашларининг ҳам ҳиссаси жуда каттадир.

Уруш йилларида камида 6 ой меҳнат фронтида фаолият кўрсатган фуқароларимиз мустақил давлатимиз таъсис этган «Шуҳрат» медалига сазовор бўлдилар. Улар моддий томондан ҳам рағбатлантирилдилар. Бу тадбирлар фахрийларимизнинг, ўша қирғинли йилларда тунни кунларга улаб ўз меҳнатлари билан ғалабага қўшган ҳиссалари унутилмаслиги, уларга ҳурмат бажо келтирилаётганлигининг далилидир.

Х. ТУРДИЕВ,
А. АБДУҚОДИРОВ.

■ Корхона цехида заёмга ёзилиш пайти.

■ Мамлакат ичкарисининг меҳнат қаҳрамонлари.

■ Тошкент вилоятидан урушга чақирилганларнинг жўнаш олдидан тайёргарлик машқлари.

■ Пахтазор ёқасида ҳам жангга тайёргарлик кўрардилар.

(Архив суратлари).

«ДАЛА—СИЗ УЧУН ЖАНГГОҲ»

Уруш бошланиши билан мен ҳарбий комиссарликка қараб йўл олдим ва фронтга юборишларини сўраб ариза бердим. Гапларимни қунт билан тинглашди ва вақти келиб ўзлари чақиришларини айтишди. Кунлар ўтиб борсада, ҳарбий комиссарликка чақирув қоғозидан дарак бўлмади.

Жанг кетаётган ҳудудлардан мингларча чақирим олисда бўлган бизнинг ўлкамизга бири биридан хунук ва мудҳиш хабарлар келаётганди. Яна ҳарбий комиссарликка кириб бордим, фронтга юборишларини илтимос қилдим. Бу сафар менга берган жавоблари қисқа бўлди: «Ҳозир ишлаб турган далангиз сиз учун жанггоҳдир».

Ҳарбий комиссарнинг қабулхонасида одам кўп эди. Шунга қарамай бошлиқ мени бироз ушлаб турди. Елкамга қўлини қўйди-да, бундай деди:

— Бугунги кунда ғалла билан пахта армия учун тўп ва пулемётлар каби ниҳоятда зарур бўлиб турибди. Жангчиларни кимдир боқиши ва кийинтириши керак-ку, ахир. Осон бўлади, деб ўйлама, Рўзматов. Қишлоқда эркаклар деярли қолгани йўқ, буни сен мендан кўра яхшироқ биласан. Олдинги марра — далада қолиб ишлашингга тўғри келади.

Айтганларини қилиб, шу ерда қолдим. Ҳа, далада ҳам худди фронтдагидек ҳужум борарди. Эркакларнинг деярли ҳаммаси урушга кетишган, колхозимизда бор-йўғи иккита механизатор қолганди. Уларни фронтга жўнатишмаган эди. Техника кам, ёнилғи етишмасди. Мен уйимни унутиб юборгандим. Дала билан устахонада эди уйимиз. Кечаю кундуз дам олиш нималигини билмай ишлардик. Оғир меҳнатдан хотин-қизлар, ўсмирларнинг қадди дол бўлаётганлигини кўриб юрагим ачишиб кетарди. Аммо улар нолишмас, қийин бўлаётгани ҳақида ҳеч кимга чурқ этиб оғиз очишмасди. Бу ердаги меҳнат фронт учун, ғалаба учун ниҳоятда зарур эканлигини ҳаммамиз яхши англаб турардик. Жангчиларга иложи борича кўпроқ нарса юбориш учун ўзимизни ҳатто кундалик энг зарур нарсалардан тиярдик. «Информбюро» маълумотлари радиодан ўқилаётган пайтлардагина дам олардик, десам, муболаға эмас.

Уруш йиллари қанчалик машаққат билан ўтганини сўзда таърифлаб бериш қийин. Жанггоҳлардан ҳамқишлоқларимиз бирин-кетин қайта бошладилар. Афсуслар бўлсинки, кўпгина хонадонлар ўз жигарлари билан дийдор кўришиш бахтидан бенасиб бўлдилар. Орадан ярим аср ўтганига қарамай жанггоҳларда шаҳид бўлганлар хотираси ҳамон қалбларимизда сақланиб келмоқда.

Бугунги кунда жамоамизда кўплаб уруш ва меҳнат фахрийлари бор. Улар хўжалигимизнинг етакчи кучи ҳисобланган, энг асосий ўринларда ишлаб турган ёшлар ёнидадирлар. Хўжалигимиздаги ҳар бир мактабда меҳнат ва жанговар шон-шуҳрат музейи ташкил этилган. Музейнинг ёдгорликларини тўпловчилар ва сақловчилар ёшлар эканлиги биз учун айниқса муҳимдир.

Урушнинг суронли йилларини тез-тез эслаб турамиз. Фахрийларимиз жанг воқеалари, аскарларимизнинг мислсиз жасорати ҳақида гапириб берадилар. Бу ерда, мамлакат ичкарисида қолиб ишлаган биз каби кексаларнинг ҳам ёшларга айтадиган гаплари кўп. Бу — ғалабани яқинлаштириш йўлидаги меҳнатда кўрсатилган жасоратдир.

М. РЎЗМАТОВ,
Меҳнат қаҳрамони, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган механизатор.

■ Эртага бу аёллар трактор рулига ўтирадилар.

ҒАЛАБА

Зарварақ битилди тарих бетига,
Асрлар сақланур улуғ хотирот.
Югурди жўшқин қон инсон этига
Умрбод янчилди ваҳший-фашист зот.

Май туни — бахтиёр, шодон тунимиз
Салют шуъласида кундуздек бўлди
Кўпдан орзу этган зафар кунимиз
Довруғи жаҳонга муждадек тўлди.

Олқишга сазовор бу ботир авлод
Қаҳрамон оталар шаънин оқлади.
Мисоли Рустамдек қилиб зўр жиҳод,
Одамхўр ёвлардан юртни сақлади.

Улуғ саркардамиз ўстирган насл
Она-Ватандан олди минг олқиш
Бундан ҳам ортиқроқ не бўлсин асл?
Зафарни табриклаб қуёш ҳам
болқиш
Ташаккур сизларга шонли
жангчилар,
Ер юзин қувнатди бу анъанангиз.
Хушхабар тарқатди элга жарчилар,
Сиз билан бахтиёр ота-онангиз.

Зарварақ битилди тарих бетига
Асрлар сақланур улуғ хотирот
Югурди жўшқин қон инсон этига
Умрбод янчилди ваҳший-фашист зот.

Илёс МУСЛИМ
3-Белоруссия фронтининг «Қизил аскар ҳақиқати» газетаси 1945 йил 10 май сонидан.

■ Уруш йилларида қурилган Тошкент канали.

Газеталар саҳифаларида

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМ

Тошкент кинохроника студияси яқинда «Фронт, биз сен билан» деган ҳужжатли фильм ишлаб чиқарди.

«ЎЗБЕКИСТОН ЎҚИТУВЧИСИ»

Ўзбекистон ўқитувчилари «Ўзбекистон ўқитувчиси» деган жанговар аэропланлар қуриш учун маблағ тўплашни қизитиб юбордилар. Мирзачўл район маориф бўлими мудири ўрток Эгамбердиев биринчи бўлиб 2000 сўм берди. Мактаб директорларидан Жўраев ва Беклўлатов ўртоқлар 1000 сўмдан топширдилар.

Райондаги ўқитувчилар оз вақт ичида «Ўзбекистон ўқитувчиси» деган жанговар аэроплан қуриш учун 80 минг сўм тўплаб, давлат банкига топширдилар. Жанговар эскадрильяга маблағ тўплаш давом этмоқда.

316 МИЛЛИОН СЎМ

Ўзбекистон меҳнаткашлари танклар ва аэропланлар қуриш учун «Ўзбекистон колхозчиси» деган танк колоннаси ва авиаэскадрильясига 316 миллион 203 минг сўм пул тўплаб, давлат банкига топширдилар.

АМАЛИЙ ЁРДАМ

Тошкент область Ўртачирчиқ районидаги МТС тракторчилари фашист босқинчилардан озод қилинган Ставрополь ўлкасидаги МТСларга ёрдам бераётирлар, улар 21 тракторни ремонтдан чиқариб, Ставрополга жўнатиб юбордилар.

38 ВАГОН СОВҒА

Ўзбекистон меҳнаткашлари фронтдаги жангчилар, командирларга совғалар юборишни давом эттираётирлар. Яқинда Тошкент область меҳнаткашлари 20 вагон, Самарқанд область меҳнаткашлари 18 вагонда ортилган икки эшелон совға юбордилар

1943 й 1 май.

ЎЗБЕКИСТОНДАН УКРАИНАГА

Ўзбекистон меҳнаткашлари Украинанинг озод қилинган шаҳар ва қишлоқлари аҳолиси учун 450 вагон совға тўпладилар. Бу совғалар ичида 3000 центнер дон, 8300 бош қўй ва қорамол, 1800 тонна қуруқ мева, 30 центнер мой, 50 центнер совун, 25000 литр вино, 160 центнер печенье, 200000 метр газлама, 1000 жуфт оёқ кийим, радиолаштириш учун, касалхона, мактаб ва бошқалар учун асбоб-ускуналар бор.

ШОНЛИ КИЕВ ДИВИЗИЯЛАРИГА

Қизил Армиянинг ғалабалари колхозчиларни фронтга ёрдамни янада кучайтиришга илҳомлантирмоқда. Тошкент областининг Юқоричирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг аъзолари шонли Киевни озод қилган дивизияларга 1000 пуд шоли юборишга қарор қилдилар.

Фронт газеталари материаллари асосида босмага тайёрловчи А.АЪЗАМОВ.

Саҳифани С. Мусаев тайёрлади.

Наврўз учрашувлари

ШЎРАЛИСОЙДАН ЧИҚҚАН КАРВОН

Шоир Рауф ПАРФИ билан қирқ дақиқа суҳбат

Рауф Парфи Янгийўл туманидаги Шўралисой қишлоғида туғилган. Тошкент Давлат дорилфунунида таҳсил кўрган. Ўндан ортиқ китоблари чоп этилган. Шеърлари ўндан ортиқ Оврупо ва Осиё тилларига таржима қилинган. Шундай бўлса-да шоир «10» рақамини эмас, «40» рақамини яхши кўради. Қирқта шеърдан иборат «БАРНО БОНУ» номли янги китобини нашрга тайёрлади. Ҳозир Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг Тарғибот марказида ишлайди.

— Рауф ака, сиз яшайдиган 40-хона гўё карвонсаройга ўхшайди-я! Ҳалиги... қовуннинг уруғи кўп бўлади, дегандай... а?!»

— Ҳазиллашиб савол бераётганингиздан хурсандман. «40» даражали рақам менга, албатта, жуда ёқади. Ўзингиздан қолар гап йўқ... Мана кўриб турибсиз — бир неча йиллардан буён қирқдаман. Қирқ — яхши ёш... Карвон, карвонсарой калималари биз учун жуда қадимий ва чексиз тарихий-маънавий силсила, улар бизнинг хотирамизни уйиб юборади. Бу мавзу бафуржа гаплашадиган гап. Дарвоқе, сиз айтмоқчи бўлган «бемаза қовуннинг уруғи кўп бўлади» деган ибора чуқур тушунчали матал, албатта. Айни замонда унутмаслик керакки, уруғи кўп, аммо мазали қовунлар ҳам бор. Тўғри, сиз нимага шаъма қилаётганингиз тушунарли. Ёнимга келадиганлар асосан шоирлар. Уларнинг ҳеч гуноҳи йўқ. Лекин бадиий фаросатлари одамни ҳайратга соладиган даражада турличадир. Табиий, ҳар ким ўзининг маънавий савлатига қараб фикрлайди. Уларнинг ичида жуда иқтидорлилари кўп ва бу ҳол қувонарлидир. Булар йигитлар, қизлар бўлиши, ҳаттоки гўзал бўлишлари мумкин, жуда борса, катта қизим Муқаддаснинг ёшидадир, у институтни битирган. Ёки Муножот қизим билан тенгдошдир. У ўнинчи синфда ўқийди. Демоқчиманки, кўнглингиз тўқ бўлсин, ғашингиз келмасин. Муслимнинг кўнглини ҳазиллашиб ҳам оғритиб бўлмайди.

— Куни кеча янги шеърларингиз тўғрисида гаплашиб турсак, бир қиз суҳбатимизга аралашиб, дафъатан «Мен Рауф Парфини кўришим керак» деб қолди. Хўш, тез кунларда ўша шоира қиз ҳам «карвонсарой»га ташриф буюрса, энг кенжа шогирдингизга қандай маслаҳат берасиз?

Яна битта тақлидчингиз пайдо бўлишини истайсизми?

— Бевосита тақлидчиликка келсак, бу табиий ўткинчи жараён. Демоқчиманки, васлингга етолмадим, деб ўтиб кетмас. Висолига ҳам етар, яъни тақлидчилик ҳам тугар. Шоир айтмоқчи, полизингизда сабзи-пиёзингиз мўл бўлса, бирор кимсадан қизғаниб ўтирмассиз. Бироқ техник нуқтаи назардан, тақлиднинг илмий инкишофи ҳақида ўйлаш керак. Яъни дейлик, «Кўнглим тўла ғаш» деган мисрасига «Қонларга тўлди бағрим» деб тақлид қилиш керак. Тақлидчи бўш келмаслиги керак. Мен бу гапни мисол учун айтяпман, узр. Ростини айтсам, қирқта шогирдим бор деб фахрланиб юраман (улар ҳозир менга устозлик қиладилар).

— Сир бўлмаса, айтингчи, хотин-қизлардан ҳам шогирдларингиз борми?

— Сир эмас. Бор. Булар Раҳима Аҳдли, Севара Вафо, Муҳтарама Туркой, Раҳима Андижоний, Дилором Туронли, Барно Бону...

— Ёзувчи Шодмон Отабекнинг гувоҳлик беришича, сиз гоҳ Фарғонада, гоҳ Тошкент вилоятида, дам 1941 йили, дам 1942 йили «таваллуд» топар экансиз. «Яна қаерларда ва қачон туғилгансиз?»

— Яқин ўтмишда, яъни биз тенгилар туғилган замонларда бировнинг туғилиши, бошқанинг ўлиши билан ҳеч кимнинг иши бўлмасди. Ҳатто биз тарафларда метирка олиш ҳам расм бўлмаган экан. Катта бўлганимиздан кейин кўнглимизга ёққан йилни айтиб юраверганмиз. Кейинчалик Ҳамроқул Турсунқуловнинг котиби Ҳамид Азимбоевда битта дафтар бор экан: бу хўжалик дафтари бўлиб, жамоанинг ҳар бир аъзоси, уларнинг фарзандлари тўғрисида маълумотлар тўпланар экан. Ўша дафтарга «Турсунали Парбибой ўғли Мадаминов 1943 йил 27 сентябрда туғилган» деб ёзилган. Ҳамид отанинг айтишича, шу сана тўғри эмиш. Демак, мен Парфи Муҳаммад Амин (1893-1955) ва Сокина Исабек (1913) оиласида Шўралисой қишлоғида туғилганман.

— Сизни машҳур пахтакор Ҳамроқул Турсунқуловнинг жияни, дейишади. Шу гап ростми? Рост бўлса, нега деҳқончилик билан шуғулланмагансиз? Демоқчиманки, ота-боболар касбини тутганингизда борми, шу пайтгача Сиз ҳам машҳур бўлиб кетармидингиз?

— Ҳамроқул ота менга почча бўлардилар. Водилдан, Намангандан, Фарғонадан, Олтиариқдан кўчиб келган кишилар 30-йилларнинг охирларида Шўралисойда жамоа хўжалиги тузганлар. Аслида бу ерга келиб жон сақлаганлар. Дадамнинг ва Ҳамроқул отанинг эски таниши бўлган Йўлдош Охунбобоев, шубҳасиз, уларга ёрдам берган. Отдан, қама-қамадан, кув-кувдан асраб қолган. Бобом Муҳаммад Амин Норкучоқ Фарғонада номи чиққан бойлардан бўлган экан. Турсунқул бобо у кишининг қароли бўлган, қаролнинг ўғли Ҳамроқул билан менинг дадам бирга ўсганлар, дўст бўлганлар. Водиллик қарияларнинг, хусусан, дадамнинг дўсти, менинг биринчи устозим, шоир Абдураҳмон Водилийнинг (1894-1965) айтишича, отамнинг момоси Ҳувайдо пиримнинг набираси экан. Дадам илмли киши эдилар, араб, форс, усмонлича ва рус тилларини яхши билганлар. Урис босқинидан кейин ҳам Шўро идораларида тилмочлик қилганлар. Умрларининг охирларигача хавотирда яшаганлар. Ҳамма ҳужжатларга «Саводсизман» деб ёздирганлар. Саводсизнинг тирикчилиги осонроқ кечган замонлар ҳам бўлган-да! Ёдингизда бўлса, Йўлдош отани назарда тутиб, Сталин чет эл мухбирларига мақтанар экан: «Бизда саводсизлар ҳам давлатни бошқараверади!» деб. Дадам, асосан боғбонлик қилганлар. Олмазорлар, ўрикзорлар, узумзорлар, тутзорлар, бу боғу роғлар 60-йилларда ҳам бор эди. Афсуски, ҳозир ярми ҳам йўқ, бузиб, кесиб, ўрнига пахта экиб ташланган... Дарвоқе, дадамнинг тилмоч бўлганларини инобатга олсак, менга таржимонлик отакасб, ота меросдир... «Ҳеч йўқ, бир марта Қаҳрамон бўлармидингиз» дейсиз. Набижон, бу дунёда, бу ҳаётда яшашнинг ўзи қаҳрамонлик эмасми?!

— Миш-мишларга қараганда «Муҳожир» номли роман ёзаётган эмишсиз. Қачон тугатасиз? Насрий асарингиз Фарғонадан Тошкентта сургун қилинган «муштумзўр» деҳқонлар тўғрисидами?

— Тўғри, «Муҳожир»нинг биринчи китобини тугатдим. Айтмоқчиманки, тугатганимдан кейин ҳали романимни тугатмаганимни билиб қолдим. Бу — роман — симфония. Шунақа жанр борми ўзи?.. Бош қаҳрамоним бастакор — бутун асар фонида бир оҳанг янграб туради. Ўша оҳангнинг номи «Замона — зўрники, томоша — кўрники» деб аталади. Унда, асосан 70-80 йиллар акс этади. Лекин роман ноҳақ сургун қилинган «муштумзўр» деҳқонлар тўғрисида эмас, балки сургун қилинган РУҲ ҳақидадир. Яқинда «ЧИЮХДОД» деб номланган бир бобини эълон қилмоқчи ҳам бўлгандим. Чиюхдод сўзи ҳозирча луғатимизда йўқ. Бу қисқартма сўз бўлиб «чекадиган, ичадиган, юрадиган хотиннинг дастидан дод!» деган маънони англатади. Хуллас, романимни қайта ёзяпман.

— Раҳмат! Ишларингиз бароридан келсин!

Набижон БОҚИЙ суҳбатлашди.

ВАТАНГА САДОҚАТ — МУҚАДДАС БУРЧ

МУСТАҚИЛ ватанимизнинг мустақил армияси ҳам шаклланиб, мустаҳкамланиб боряпти. Юрт посбонларининг ҳар томонлама камол топиши, ҳарбий қисмларимизнинг жанговарлик ҳолатини яхшилаш борасида катта ишлар қилинмоқда. Республика Президенти ўзининг Олий Мажлис 1-сессиясидаги нутқида бу масалага алоҳида тўхталиб: «...бизнинг яхши тайёрланган ва қуролланган, истиқлолимиз ва чегараларимизни ҳимоя қилишга қодир армиямиз бўлиши керак» — деди.

Вилоятимиздаги Н-бўлинма зобитлари сўнгги пайтда юртимизга ана шундай таянч бўла оладиган аскарларни тарбиялаш йўлида катта ишлар қилмоқдалар. Бўлинма командири А. Пиров бу борада юксак интизом ва ташаббускорлик намуналарини кўрсатмоқда.

Яқинда ушбу бўлинмада халқимизнинг миллий байрами—Наврўз айёми ҳам кенг нишонланди. Ҳарбий бўлинмада ош дамланди, сумалак тортилди. Байрам шарафига аскарлар ўртасида турли спорт мусобақалари ташкил этилиб, ғолибларга эсдалик совғалари топширилди.

Куни кеча бўлинма зобитлари ва аскарлари умумхалқ референдумида ҳам фаол иштирок этиб Президентимиз ваколатларини 1997 йилдан 2000 йилгача узайтириш учун тўлиқ овоз бердилар.

СУРАТЛАРДА: бўлинма командири Али Пиров аскарлар билан янги режалар хусусида суҳбатлашмоқда; Спорт мусобақаси ғолибларини тақдирлаш пайти.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

Саидусмон ҚОСИМХЎЖАЕВ

Шафқатсиз ўлим фашизмга қарши урушнинг фаол қатнашчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, шахсий пенсионер Саидусмон Қосимхўжаевни орамиздан олиб кетди.

С. Қосимхўжаев 1915 йилнинг 15 майида Юқоричирчиқ туманининг Кавардон қишлоғида таваллуд топди. Унинг меҳнат фаолияти «Политотдел» жамоа хўжалигида оддий деҳқончиликдан бошланди. 1938 йилда Армия сафига чақирилиб, финларга, кейинчалик фашистларга қарши урушда иштирок этди. У бу суронли ва оғир жангларда мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатди. 8-ўқчи дивизиянинг 229-ўқчи взводи командири ёрдамчиси Саидусмон Қосимхўжаев Днепр дарёсидан кечиб ўтиб, унинг қирғоғида фашистлар плацдармини яксон қилишдаги жасорати учун 1943 йил 16 октябрда Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. У бошқа қатор орден ва медаллар билан ҳам мукофотланган эди.

Урушдан кейин С. Қосимхўжаев ўз қишлоғига қайтиб «Политотдел» жамоа хўжалигида меҳнат қилди. Кўп йиллар давомида Оқовул қишлоқ кенгаши, Янгибозор қўрғони кенгаши раисининг муовини лавозимларида ишлади.

У меҳнатсеварлиги, камтарлиги билан юртдошлари орасида ҳурмат ва эътибор топган эди. Унинг тинчлик йилларидаги хизматлари ҳам муносиб тақдирланди.

Умр бўйи эл-юртига фидойилик намунасини кўрсатган Саидусмон Қосимхўжаевнинг порлоқ хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланиб қолажак.

Бир гуруҳ дўстлари.

КЎНГИЛЛИ ЖАМИЯТДА КЎНГИЛЛИ ЎТДИ

Юртимиз узра баҳор нашидаси ҳамда байрамона кайфият кезиб юрган айни кунларда Наврўз тантаналари хўжалик ва ташкилотларда қизғин давом этмоқда. Вилоятимизнинг автомото ҳаваскорлар кўнгилли жамиятида (бу жамият негадир тарқатиб юборилганди) ҳам байрам тантанаси ўзгача шукуҳ билан нишонланди. Унда вилоят ҳокимининг қарори билан қайта тикланган мазкур кўнгилли жамиятнинг туманлардаги бўлим ходимлари ҳам иштирок этди. Байрам иштирокчилари миллий таомлар билан безалган дастурхон атрофида ўтириб ўртачирчиқлик хушовоз хонанда Шерали Миралимов ижро этган дилрабо қўшиқларни тинглаб маданий дам олдилар. Уларни кўнгилли жамиятнинг раиси Маҳкам Ботирбеков табриклади.

М. МИРЗАЕВ.

«ЁШЛАР УМРИНИ САҚЛАЙЛИК»

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Европа Иқтисодий Комиссиясининг қарорига кўра республикамизда, шу жумладан, вилоятимизда «Йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлиги — бу ҳаёт: Ёшлар умрини сақлайлик» шиори остида ҳафталик давом этмоқда.

УТГАН йили вилоятимиз ҳудудида рўй берган йўл-транспорт ҳодисалари кўплаб ёшларнинг жароҳатланишига, баъзан ҳаётдан бевақт кўз юмишларига сабаб бўлди. Ана шундай воқеалар туфайли ҳалок бўлган пиёдаларнинг ярмидан кўпроғи болалар ва 24 ёшга ҳам тўлмаган ёшлар эканлиги, айниқса, ачинарлидир.

Ана шуларни ҳисобга олиб Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Европа Иқтисодий Комиссияси йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлиги ҳафталигини ўтказиб туришга қарор қилган эди. Ушбу ҳафталик биринчи маротаба 1990 йилнинг октябрь ойида ўтказилди. Комиссиянинг навбатдаги қарорига кўра шу йилнинг 27 мартдан то 2 апрелига қадар ушбу ташкилотга аъзо давлатлар ҳудудларида, шу жумладан вилоятимизда ҳам «Йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлиги — бу ҳаёт: Ёшлар умрини сақлайлик!» шиори остида иккинчи ҳафталик ўтказилмоқда.

Вилоятимизда ҳаракат хавфсизлигининиг иккинчи ҳафталиги аниқ тузиб олинган режалар асосида, жойларда ижро этилмоқда. Вилоят халқ таълими бошқармаси, вилоят кўнгилли автомотоҳаваскорлар жамияти билан биргаликда мактабларда, боғчаларда, корхона ва ташкилотлар, маҳаллаларда ҳаракат хавфсизлигини таъминлашга оид суҳбатлар ўтказилмоқда.

Албатта ўтаётган бу ҳафталик катта тарбиявий аҳамиятга эга. Чунки вилоятимизда ўтган 1994 йилда 16 ёшга тўлмаган болалар иштирокида 474 та йўл транспорт ҳодисалари содир этилди. Бу жами вилоятда содир этилган ҳодисаларнинг 30 фоизини ташкил этади. Шу боис ҳам вилоятимиз аҳолисидан ўтказилаётган бу тадбирда фаол иштирок этишларини сўраймиз.

А. ЭРМАТОВ,
Тошкент вилояти Ички Ишлар Бошқармаси Давлат Автомобил Назорати Бошқармаси ходими, милиция лейтенанти.

Луқмони ҳаким ўгитларидан

САРИМСОҚ ХОСИЯТЛАРИ

- Саримсоқ ҳомлигича ейилса, ошқозон қуртини ўлдиради.
- Саримсоқни турп ва туз билан еган кишининг оғзи қуриб қолмайди.
- Қулоғи оғирроқ киши саримсоқ сувини қулоғига томизса тузалади.
- Агар тиш оғриса, саримсоқни қайнатиб енг ва яна милкингизга хом саримсоқ палласини босинг, оғриқ қолади.
- Саримсоқ ва шолғом уруғи талқони юздаги доғларни яхши кетказади.
- Қичима бўлган киши саримсоқ еса фойдалидир. Палласини ёғга қовуриб тановул этилса, танадаги қичима йўқолади.
- Агар киши саримсоқни кўп еса, унга илон заҳри ўтмайди, чунки саримсоқ заҳри илон заҳридан зўррокдир. Илон чақса, заҳар солган жойига дарҳол саримсоқ палласини суринг.
- Соч тўкилган жойга куйдирилган саримсоқ пўсти билан зайтун мойидан малҳам суриш керак.

ЭЪЛОН

«Аюбхон» ҳиссадорлик жамияти ўз акцияларини сотади. Манзилгоҳ: Тошкент, Бобур кўчаси 71 уй.

Шайхонтоҳур тумани 192-ўрта мактаб томонидан Рашидов Мўмин Муродович номига берилган 021896 рақамли йўқолган аттестат

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Спорт · Спорт · Спорт · Спорт · Спорт · Спорт

Мусобақалардан бир шингил

БУГУН ФИНАЛ

«СПОРТ» газетаси соврини учун оммавий ахборот воситалари ҳаваскор футболчилари ўртасида ўтказилаётган мусобақалар бугун поёнига етади. Финалда «Молодеж Узбекистана» газетаси ва «Шарқ» нашриёти командалари учрашади.

«ПАХТАКОР»НИНГ ГОЛЛАНДИЯДАГИ УЧ ҒАЛАБАСИ

«ПАХТАКОР» футболчилари мавсумолди тайёргарликлари мобайнида Голландияда бўлишиб, 3 та халқаро учрашув ўтказишди. Улар «Мето» клубини 9:1, «Осио» жамоасини 4:1 ва мамлакат биринчилиги олий табақаси вакили «Дордрехт» клубини 4:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

КАСПАРОВМИ Ё АНАНД?

ПША таснифи бўйича шахмат тожи учун ҳиндистонлик В. Ананд билан АҚШ фуқароси Г. Камский ўртасидаги учрашув ниҳоясига етди. 11-партияда ғолиб келган В. Ананд барвақт 6,5:4,5 ҳисобида ғолиб келиб тож учун Г. Каспаров билан рўбарў келиш ҳуқуқини қўлга киритди. Бу ўйин сентябрь ойида Германияда бўлади.

МАЙДОНДА ТАЛАБАЛАР

«ПАХТАКОР» ўйингоҳи теннис кортларида ўсмирлар ўртасида Мирзо Улуғбек кубоги учун мусобақалар давом этмоқда. Талабаларнинг баҳорги таътил кунларида ўтаётган бу турнир эртага поёнига етади. Ғолибларни Улуғбек номидаги жамғарманинг дипломлари ва совринлари кутмоқда.

Футбол

ЯНА ИШҚИБОЗЛАР ЎЙИНГОҲДА, ТЎП МАЙДОНДА

Кеча футбол бўйича Ўзбекистон IV чемпионатининг дастлабки ўйинлари бўлиб ўтди

МАНА кўп сонли футбол муҳлислари кутган дам ҳам етиб келди. Наврўз айёми нафаси дилларни хушнуд этаётган шу кунларда ўйингоҳлар яна ишқибозлар билан тўлди. Кеча Тошкент, Фарғона, Бухоро, Наманган, Қўқон шаҳарлари ва вилоятимизнинг «Политотдел» ўйингоҳларида биринчиликнинг дастлабки тур учрашувлари бўлиб ўтди. Ўтган йил Ўзбекистон футболи учун эсда қоладиган йил бўлди. Айниқса Токиода ўтказилган Осиё ўйинларидаги футболчиларимизнинг ажойиб ғалабаси, Азамат Абдураимов, Игор Шквирин, Миржалол Қосимов, Юрий Шейкин ва бошқаларнинг фидойилиги кечагидек кўз ўнгимизда турибди.

Хўш, бу йил Ўзбекистон биринчилиги қандай ўтади? Миллий ва олимпиа терма жамоаларимизни қандай синовлар кутмоқда? Маълумки, Ўзбекистон чемпионатида мана 3 йилдирки Фарғонанинг «Нефтчи» клубига муносиб рақиб топилмаяпти. Ғолиблик учун асосий даъвогарлардан ҳисобланган «Пахтакор» эса мавқеини тобора бериб қўймоқда. Янги устоз Й. Вереле раҳбарлигида тошкентликлар бу йил ҳам фарғоналикларга жиддий рақобатлик қилолмасалар керак. Яна ким билади дейсиз? Футбол тахминларни ёқтирмайди. Лекин жамоаларнинг ўйин маҳорати ва тажрибасини ҳисобга оладиган бўлсак, бу йил Биродар Абдураимов устозлик қилаётган Наманганнинг «Навбаҳор» командаси фарғоналикларга жиддий рақиблик қилсалар ажаб эмас. Негаки, ўз сафини кучли ва етакчи футболчилар билан тўлдирган «Навбаҳор»дан «Нефтчи» хадик қилса арзийди. Бу хол «Пахтакор-79» хотира турнирида ҳам исботланди. Наманганликлар фарғоналикларни 2:1 ҳисобида мағлуб этдилар.

Вилоятимиз спорт шарафини «Политотдел» ҳамда Чирчиқ жамоалари ҳимоя қиладилар. «Политотдел» сафида деярли ўзгариш бўлгани йўқ. Жамоага ҳимоячи Андрей Микляев келиб қўшилди холос. Владимир Бондоренко шогирдлари бу йил ўтган йилдагидан яхшироқ ўйнаш, провард натижада жадвалда юқорироқ ўринга кўтарилишни мақсад қилиб олганлар. Геннадий Михайлуца шогирдлари ҳам бу йил мухлислар олдидаги «қарз»ларини узиш ниятидалар. Маълумки, чирчиқликлар ўтган йил кучлилар даврасида аранг сақланиб қолган эдилар. Жамоага иқтидорли ака-ука Сурен ва Карен Адамянлар, шунингдек Арслон Толипов сингари ёшлар келиб қўшилдилар.

Кеча мухлислар ўйингоҳларга бориб, дастлабки учрашувлар ва голларнинг гувоҳи бўлдилар. Албатта, ҳар кимнинг жон куйдирадиган ўз севимли жамоаси бор. Биз аввало вилоятимиз вакиллари «Политотдел» ва «Чирчиқ» футболчиларига янги мавсумда чиройли ўйин, омад тилаймиз. Уларнинг ғалабасига муштоқмиз.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ҚУТЛОВ!

Ҳурматли дўстимиз Валижон ШЕРМАТОВ!

Сизни чинакам футбол фидойиси, Чиноз тумани спорт равнақи учун катта ҳисса қўшган дўстимизни таваллуд топган кунингизнинг 50 йиллиги билан чин дилдан муборакбод этамиз.

ДЎСТЛАРИНГИЗ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOŞKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Муҳаррир: Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33-40-48
Эълонлар: 33-99-15, 32-57-27.

• Мақолалар, эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун муаллифлар, реклама ва эълон берувчилар масъулдир.
• Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-0101. 19315 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

"Шарқ" нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 20.45. 1 2 3 4 5 6